

ВИСНОВКИ
експертної комісії щодо акредитаційної експертизи
освітньої діяльності з підготовки фахівців у сфері вищої освіти за напрямом
підготовки 6.040102 Біологія*
у Херсонському державному університеті

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньої діяльності з підготовки фахівців у сфері вищої освіти за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* вищої освіти, а також на виконання наказу МОН № 399-л від 19.04.2018 № 472-л «Про проведення акредитаційної експертизи» експертна комісія у складі:

ШЕЙКО Віталій Ілліч	проректор з науково-педагогічної роботи Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, доктор біологічних наук, професор, голова комісії
КОЗАЧУК Наталія Олександрівна	професор кафедри фізіології людини і тварин Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, доктор біологічних наук, доцент, член комісії

у період з 16 по 18 травня 2018 року включно на місці розглянула матеріали акредитаційної справи, перевірила та встановила відповідність поданої інформації щодо можливості акредитації освітньої діяльності з підготовки фахівців у сфері вищої освіти за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* у Херсонському державному університеті.

Висновки складені на підставі інформації, яка отримана експертним шляхом вивчення матеріалів акредитаційної справи та відповідних первинних документів, що підтверджують правові засади для проведення освітньої діяльності Херсонського державного університету, відомості про матеріально-технічну базу, кадрове, навчально-методичне, інформаційне та інше ресурсне забезпечення.

За результатами перевірки і вивчення матеріалів комісія констатує:

1. Загальна характеристика закладу вищої освіти

* Херсонський державний університет – заклад вищої освіти IV рівня акредитації, що діє на підставі «Статуту ХДУ», затвердженого Міністерством освіти і науки України № 430 від 13.04.2016 р.

Навчальний заклад зареєстрований Херсонським міськвиконкомом за № 4643 від 24.12.2002 р., заснований на державній формі власності і підпорядкований Міністерству освіти і науки України. Розташований за адресою: вулиця 40 років Жовтня, 27 (вул. Університетська, 27), м. Херсон (телефони: (0552) 32-67-05, (0552)

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

32-67-06, (0552) 32-67-54). Юридична адреса: м. Херсон, вул. 40 років Жовтня (Університетська), 27. Адреса Web сайту: <http://www.kspu.edu>, Email: office@ksu.ks.ua

Очолює заклад в.о. ректора університету Тюхтенко Наталія Анатоліївна, кандидат економічних наук, професор кафедри менеджменту і адміністрування, Відмінник освіти України, Заслужений працівник освіти України, Академік Академії економічних наук України, член ревізійної комісії Співки економістів України.

Надані документи для здійснення освітньої діяльності:

Статут погоджений конференцією трудового колективу від 25 грудня 2015 року (протокол № 3) та затверджений наказом Міністерства освіти і науки України № 430 від 13 квітня 2016 року;

Свідоцтво про державну реєстрацію Херсонського державного університету серія А01 № 417653, видане виконавчим комітетом Херсонської міської ради 24.12.2002;

Відомості з єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) №03.1-07/684 від 23.11.2017;

Довідка № 22-Д-202 від 17.03.2008 про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів України;

Сертифікат про акредитацію Херсонського державного університету серія РД-IV № 2270507 відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 8 липня 2014 р., протокол № 110 (наказ МОН України від 15.07.2014 № 2642л), термін дії до 1 липня 2019 р.;

Сертифікат про акредитацію серія НД № 2288934 відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 26 квітня 2013 р., протокол № 103 (наказ МОН України від 30.04.2013 № 1480-д), термін дії до 1 липня 2018 р.;

Херсонський державний університет сьогодні – це багатoproфільний науково-педагогічний і культурно-освітній центр Півдня України, навчання в якому здійснюється за очною та заочною формами.

До структури університету входять 12 факультетів, 50 кафедр, з яких 39 – випускових.

Контингент студентів станом на 01.05.2018 р. складає 5542 осіб (3879 – денна форма навчання, 1663 – заочна форма навчання).

Станом на 01.10.2017 року чисельність науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями складає: всього – 549 осіб; з них працюють за основним місцем роботи – 486 (88,6 %) осіб; серед них: кандидатів наук 329 (60%), доцентів та осіб, що до них прирівнюються – 232 (58,9 %) осіб (за основним місцем роботи – 312 (64,2%) осіб), докторів наук – 61 (11,2%), професорів та осіб, що до них прирівнюються – 45 (8,2 %) осіб (за основним місцем роботи – 52 (10,7 %) та 40 (8,3%) осіб відповідно).

З метою реалізації системи ступеневої освіти ХДУ співпрацює з закладами освіти I-II рівнів акредитації в умовах навчально-науково-виробничих комплексів: «Херсонський державний університет – Херсонське вище професійне училище ресторанного господарства», «Херсонський державний університет – Бериславський педагогічний коледж імені В.Ф. Беньковського», «Херсонський державний університет – Херсонське вище училище фізичної культури», «Херсонський державний університет – Херсонський політехнічний коледж Одеського національного політехнічного університету».

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

При університеті діє докторантура з 3 спеціальностей, аспірантура – з 12 наукових спеціальностей. Щорічно, відповідно до дозволів Міністерства освіти і науки України, здійснюється прийом до аспірантури та докторантури.

Викладачами університету за останні три роки видано 70 монографій (672,12 др.арк.), підручників – 13 (91,91 др.арк.), навчальних посібників – 248 (2003,93 др.арк.). Загальна кількість статей складає 3656 (1524,65 др.арк.), з них у зарубіжних виданнях – 480 (203,98 др.арк.).

Викладачі університету мають публікації у виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази даних Scopus. У рейтингу закладів вищої освіти України, за показниками наукометричної бази даних Scopus, ХДУ посідає 73 місце серед університетів України. Кількість публікацій у Scopus – 126, кількість цитувань у Scopus – 211, Індекс Гірша (h-індекс) – 8.

Протягом 2014–2017 р.р. викладачами ХДУ отримано 13 патентів України на винаходи та корисні моделі, 146 свідоцтв про реєстрацію авторського права.

ХДУ має понад 35 діючих угод про співпрацю з закладами вищої освіти – партнерами. На базі ХДУ існує відділ міжнародних зв'язків, що сприяє налагодженню контактів із різними закордонними освітніми закладами та організаціями.

При Херсонському державному університеті працюють Херсонський Академічний ліцей імені О.Мішукова Херсонської міської ради, центр післядипломної освіти, центр довузівської підготовки та роботи з іноземними громадянами.

Херсонський державний університет має сучасну матеріально-технічну базу: 6 навчальних корпусів; студентське містечко, що об'єднує 3 гуртожитки на 1547 місць; бібліотеку з 5 читальними залами та 3 абонементами навчальної літератури, фонд якої налічує близько 500 тис. примірників; 2 актові зали; 3 спортивні зали; навчальні майстерні; санаторій-профілакторій; навчально-тренувальний центр з водних видів спорту; агробіостанцію-ботанічний сад; астрономічну обсерваторію; виставкову залу; музей історії університету; юридичну клініку; парк сільськогосподарської техніки; спортивно-оздоровчий табір «Буревісник» на березі Чорного моря.

Для вирішення службових питань використовується транспорт університету. Власні газові котельні обігрівають навчальні корпуси та гуртожитки університету.

ХДУ має розвинену інформаційну мережу, на території університету та гуртожитків функціонує система Wi-Fi, яка забезпечує безкоштовний цілодобовий доступ до мережі Internet.

З метою розвитку творчих здібностей студентів та викладачів у складі гуманітарного відділу організовано Український культурний центр, при якому працюють художні колективи. Студентські колективи є учасниками та призерами творчих конкурсів і фестивалів як державного, так і міжнародного рівнів.

Для реалізації потреб студентів, викладачів та співробітників при університеті функціонують психологічна служба та юридична клініка.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України (І/П-4153 від 23.10.01) у 2001 році при ХДУ створено видавництво, що є структурним підрозділом університету, який займається організаційною, творчою та виробничою діяльністю.

На виконання вимог щодо забезпечення якості фізичного виховання студентської молоді та проведення якісної підготовки з дисципліни «Фізичне виховання» до проведення занять з фізичного виховання в університеті залучені провідні викладачі факультету фізичного виховання та спорту. Для студентів, що мають медичні протипоказання, організовані спеціальні групи, які проводять навчання за

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

адаптованими, відповідно до характеру захворювань, програмами.

Обов'язковим для всіх студентів та співробітників є проходження щорічного медогляду, профілактичних щеплень, ФГОГК тощо. Додаткові фізіотерапевтичні заходи проводяться профілакторієм ХДУ.

Висновок: усі копії документів в акредитаційній справі відповідають оригіналам і нормативним вимогам до них та забезпечують правові засади діяльності закладу вищої освіти. Представлені до розгляду документи свідчать про можливість акредитації освітньої діяльності з підготовки фахівців у сфері вищої освіти за напрямом підготовки 6.040102 Біологія*.

2. Формування контингенту студентів

Підготовка фахівців з напрямку підготовки 6.040102 Біологія* здійснюється відповідно до ліцензійного обсягу прийому 50 осіб денної та 30 осіб заочної форм навчання.

Обсяг державного замовлення на підготовку фахівців за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* визначається відповідно до загального обсягу, що встановлюється Міністерством освіти і науки України.

Прийом на здобуття ступеня бакалавра здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання на основі повної загальної середньої освіти або на основі вступних випробувань для осіб, що здобули ступінь молодшого спеціаліста.

Перевищення ліцензованого прийому на навчання не встановлено.

Аналіз показників формування контингенту студентів представлено у таблиці 1.

Таблиця 1.

Показники формування контингенту студентів напрямку підготовки 6.040102 Біологія*

№	Показник	Роки			
		2014-2015 рік	2015-2016 рік	2016-2017 рік	2017-2018 рік
1.	Ліцензований обсяг підготовки (осіб)	50/30	50/30	50/30	50/30
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	49	37	18	18
	• денна форма	36	34	17	15
	• в т.ч. за держзамовленням:	30	26	14	11
	• заочна форма	13	3	1	3
	• в т.ч. за держзамовленням	10	2	0	0
	• з якими укладені договори на підготовку	49	37	18	18
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання				
	• денна;				
	• інші форми навчання (заочна)	2,24	1,83	1,6	0,84
		0,28	0,09	0,07	0,1
4.	Конкурс абітурієнтів на місця держзамовлення				
	• денна форма	5,97	5,62	5,7	3,8
	• Інші форми навчання (заочна)	2,2	3,5	-	-

З метою забезпечення високоякісних показників набору викладачами випускової кафедри біології людини та імунології проводиться відповідна робота з формування контингенту студентів. Одним з головних завдань при цьому є реалізація різних напрямів профорієнтаційної роботи, яка забезпечує відбір талановитої молоді серед випускників шкіл та коледжів.

Голова експертної комісії

 В.І. Шейко

Кафедра біології людини та імунології налагоджує зв'язки з загальноосвітніми та позашкільними закладами області, Херсонською академією неперервної освіти тощо. З метою профорієнтації задіяні інформаційні ресурси Херсонського державного університету. На сторінках факультету біології, географії і екології та окремо, на сторінках кафедр, розміщені рекламні листівки-запрошення, що інформують про спеціальності факультету. Залучення абітурієнтів відбувається і під час роботи з громадськістю, під час виступів і інтерв'ю на телебаченні в ефірі телеканалів ВТВ-Плюс, ТРК «Скіфія». Також велика роль надається роботі у соціальних мережах. Так, створено групи факультету, кафедр, академічних груп у Facebook, де студенти і викладачі мають можливість вільного спілкування та обміну думками.

Підсумки профорієнтації та результати роботи приймальної комісії розглядаються на засіданнях випускової кафедри та вченої ради факультету.

Висновок. Експертна комісія зазначає, що реальний стан формування контингенту студентів за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* у Херсонському державному університеті відповідає матеріалам самоаналізу. Набір студентів на навчання відповідає потребам регіону, а організація, планування та формування контингенту студентів здійснюється відповідно до чинного законодавства.

3. Зміст підготовки фахівців

Підготовка бакалаврів за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* забезпечується такими нормативними документами, як освітньо-професійна програма (ОПП) та навчальний план, затвердженими в установленому порядку (протокол засідання Вченої ради ХДУ № 12 від 26 травня 2014 року).

Експертною комісією встановлено, що для проведення освітньої діяльності за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* університет має повний пакет відповідної нормативної освітньо-професійної програми. Зазначена документація погоджена і затверджена у встановленому порядку. Перелік навчальних дисциплін, що містяться в освітньо-професійній програмі, зміст атестації здобувачів відповідають профілю підготовки здобувачів за напрямом підготовки 6.040102 Біологія*. Варіативна складова розроблена та затверджена у встановленому порядку.

Навчальний план для напрямку підготовки 6.040102 Біологія* розроблено у відповідності до вимог освітньо-професійної програми підготовки бакалавра.

У навчальному плані надається інформація про графік освітнього процесу: щотижневий розподіл аудиторної роботи, заліково-екзаменаційної сесії, виробничої та переддипломних практик, державних екзаменів, вказується термін підготовки та захисту дипломної роботи, канікули.

Навчальний план складається з двох складових частин: нормативної та варіативної. В їх межах виділяються 3 цикли підготовки: дисципліни соціально-гуманітарної підготовки; дисципліни фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки; дисципліни професійної та практичної підготовки.

Для кожної дисципліни визначено кількість годин (кредитів), обсяги аудиторної та самостійної роботи, тижневе навантаження, форми контролю. Визначено термін та форми проведення атестації, практичної підготовки.

В цілому термін навчання складає 3 роки 10 місяців, загальна кількість кредитів – 240, загальна кількість годин – 7200, з яких від 1/3 до 2/3 навчального часу відводиться на самостійну роботу, це співвідношення змінюється залежно від навчальної дисципліни, виду практичної або дослідної роботи студента.

Голова експертної комісії

 В.І. Шейко

На основі цих документів викладачами кафедр, що забезпечують підготовку фахівців за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* розроблені навчально-методичні комплекси дисциплін, які включають навчальну та робочу програми, анотовані курси лекційних занять, плани семінарських, практичних занять та завдання для самостійної підготовки студентів, критерії оцінювання навчальних досягнень, тематику та вимоги до виконання дипломних робіт, матеріали до різних форм та видів контролю. Робочі програми дисциплін розроблені на основі принципів кредитно-трансферної системи, враховуючи поділ на змістові модулі.

Забезпеченість навчальних дисциплін робочими та навчальними програмами становить 100%.

Матеріали для самостійної роботи містять методичні рекомендації щодо проведення та підготовки до практичних та семінарських занять, із виконання дослідницьких питань біологічного змісту, що обумовлено засвоєнням та практичною реалізацією окремих тем змістових модулів.

Засоби проведення поточного та підсумкового контролю знань (питання письмових контрольних робіт, тести, проблемні ситуації тощо) для всіх навчальних дисциплін робочого плану систематично поновлюються та доповнюється викладачами кафедри.

Під керівництвом викладачів кафедри студенти II-IV курсів виконують курсові роботи, а студенти 4 курсу - дипломні роботи з фахових дисциплін. Розроблені тематика та анотації курсових та дипломних робіт, а також вимоги до структури і оформлення курсових та дипломних робіт.

Практична підготовка є невід'ємною частиною процесу фахової підготовки студентів напряму підготовки 6.040102 Біологія*.

Організація практики регламентується «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженим постановою Міністерства освіти і науки України і здійснюється відповідно до «Положення про проходження практики студентами Херсонського державного університету», затвердженого наказом Херсонського державного університету від 02.06.2017 року № 337-Д.

На основі положення розроблені наскрізні і робочі програми, які містять: мету, завдання практики, основний зміст практики (перелік основних завдань і завдань індивідуальних), методичні рекомендації, форми і методи контролю, критерії оцінювання, перелік документів, які повинні здати студенти після закінчення практики. Вид практики та її термін визначається навчальним планом.

Згідно навчального плану для рівня вищої освіти «бакалавр» передбачені наступні практики:

1. Навчально-польові практики: систематики нижчих рослин (I семестр, 2 тижні); морфології рослин (II семестр, 1 тиждень); зоології безхребетних (II семестр, 2 тижні); зоології хребетних (IV семестр, 1 тиждень); систематики вищих рослин (IV семестр, 3 тижні); фізіології та екології рослин (VI семестр, 3 тижні).
2. Безвідривна педагогічна пропедевтична (VI семестр, 2 тижні);
3. Педагогічна (виробнича) - (VII семестр, 6 тижнів).

Бази практики обираються згідно із специфікою спеціальності, їх перелік детально відпрацьований, з ними укладено відповідні угоди.

Система контролю якості освітнього процесу та критерії оцінок, котрі використовуються у Херсонському державному університеті, чітко визначені.

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

Забезпеченню якості освіти сприяє і наявна в Херсонському державному університеті система внутрішнього моніторингу, предметом аналізу якого виступає освітній процес, інтелектуальний потенціал викладачів і студентів, навчальна база.

Атестація здійснюється на завершальному етапі навчання на 4 курсі у 8 семестрі. Згідно навчального плану випускники цієї спеціальності складають два випускні іспити (Біологія, методика навчання біології; Педагогіка та психологія) та захищають дипломні роботи.

Висновок: зміст освітньої діяльності щодо підготовки фахівців з вищою освітою за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* реалізується в повній мірі, навчальні плани відповідають змісту освітньо-професійної програми та вимогам щодо акредитації напрямку підготовки 6.040102 Біологія*.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Методичне забезпечення викладання дисциплін включає: ОПП; навчальні плани; навчальні програми з нормативних і вибіркового навчальних дисциплін; програми навчально-польової, виробничої та переддипломної практик, наскрізні програми; підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять (у тому числі в електронному вигляді); контрольні завдання до семінарських, практичних і лабораторних занять; контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу; методичні матеріали для студентів з питань організації самостійної роботи студентів, написання дипломних робіт; екзаменаційні матеріали (білети, тести, письмові завдання).

Наявність методичного забезпечення дисциплін згідно навчального плану підготовки за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* складає 100%. Навчально-методичні комплекси дисциплін за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* та якість розроблених матеріалів відповідають існуючим вимогам до цих документів та рівню підготовки фахівців.

Навчально-методичні матеріали розміщено за адресою: http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/DepartmentofHumanBiologyandImmunology/Teaching.aspx.

Розклад навчальних занять розроблено і затверджено в установленому порядку, розміщено на сайті та на стендах університету та відповідає робочим і навчальним планам.

Система контролю якості освітнього процесу побудована згідно з «Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті». Комплексна система перевірки знань, умінь та навичок з дисциплін та проходження навчально-польових та виробничих практик має наступні складові: міжсесійний (поточний та проміжний), семестровий контроль знань студентів.

Здійснюється постійна робота щодо безперервної комп'ютеризації освітнього процесу. Впроваджуються пакети прикладних програм, розроблені спеціалізованими закладами та викладачами кафедр університету.

Практична підготовка є невід'ємною частиною процесу фахової підготовки студентів напрямку підготовки 6.040102 Біологія*. Для забезпечення проходження практик в наявності є: угоди про проходження практик, звітна документація про проходження практик, методичні рекомендації до практик студентів, накази про направлення студентів на практику.

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

Питання щодо навчально-методичного забезпечення розглядається на засіданнях кафедри біології людини та імунології, науково-методичній і вченій радах факультету біології, географії і екології.

Наявність методичного забезпечення дисциплін згідно навчального плану підготовки бакалаврів напрямку підготовки 6.040102 Біологія* складає 100%. Навчально-методичні комплекси дисциплін та якість розроблених матеріалів загалом відповідають існуючим вимогам до цих документів та рівню підготовки фахівців.

Висновок: за результатами експертної перевірки встановлено відповідність організаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* та відповідає державним вимогам до акредитації.

5. Кадрове забезпечення підготовки фахівців

Підготовку студентів з напрямку підготовки 6.040102 Біологія* забезпечують спеціалісти 12 кафедр:

- кафедра біології людини та імунології;
- кафедра ботаніки;
- кафедра екології та географії;
- кафедра філософії та соціально-гуманітарних наук;
- кафедра мовної освіти;
- кафедра економіки, фінансів і підприємництва;
- кафедра органічної та біологічної хімії;
- кафедра хімії та фармації;
- кафедра екології та географії
- кафедра педагогіки, психології і освітнього менеджменту;
- кафедра соціально-економічної географії;
- кафедра галузевого права.

В цілому процес підготовки студентів за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* здійснюють 33 викладача, всі працюють на постійній основі. Якісний склад наступний: докторів наук – 5, кандидатів наук – 26. Серед працюючих на постійній основі: 5 докторів наук – Сидорович М.М., Ходосовцев О.Є., Яцула Т.В., Мойсеєнко І.І., Бойко М.Ф. (15,2%), 26 кандидатів наук (78,8%), серед яких співробітниками випускової кафедри біології людини та імунології є Гайдай М.І., Шкуропат А.В., Головченко І.В., Спринь О.Б., Бесчасний С.П., Лановенко О.Г., Запорожець О.П., Гасюк О.М.

Випусковою кафедрою є кафедра біології людини та імунології, на якій працюють 10 викладачів, серед яких 10 на постійній основі. 100% викладачів кафедри мають науковий ступінь та/або вчене звання.

Лекційні курси на спеціальності 6.040102 Біологія* викладають доктори та кандидати наук (93,9%) і викладачі без наукового ступеня (6,1%) :

- кандидат філологічних наук, доцент Місяк Н.В. – Українська мова (за професійним спрямуванням);
- кандидат історичних наук, викладач Петрик А.М. – Історія України, Історія української культури, Україна в Європі і світі;
- кандидат філологічних наук, доцент Свиридов О.Ф. – Іноземна мова, Ділова іноземна мова;
- кандидат філософських наук, доцент Поліщук І.Є. – Філософія;

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

- кандидат філософських наук, викладач Галіченко М.В. – Політологія, Історія світової культури;
- кандидат біологічних наук, старший викладач Бесчасний С.П. – Біофізика, Імунологія, Математичні методи в біології, Епідеміологія вірусних інфекцій, Токсикологія;
- кандидат педагогічних наук, доцент Решнова С.Ф. – Біохімія, Хімія органічна;
- кандидат технічних наук, доцент Попович Т.А. – Аналітична хімія, Хімія неорганічна;
- кандидат технічних наук, доцент кафедри Рябініна Г.О. – Хімія фізична та колоїдна;
- кандидат біологічних наук, доцент Мельник Р.П. – Екологія;
- кандидат біологічних наук, доцент Павлова Н.Р. – Біогеографія, Ботаніка;
- кандидат біологічних наук, доцент Сараненко І.І. – Ґрунтознавство;
- доктор педагогічних наук, професор Сидорович М.М. – Цитологія, Молекулярна біологія, Історія біології;
- кандидат біологічних наук, доцент кафедри Шкуропат А.В. – Гістологія з основами ембріології, Інформаційні технології в галузі біології, Біотехнологія, Основи лабораторної практики;
- доктор біологічних наук, професор Ходосовцев О.Є. – Мікробіологія і вірусологія, Мікологія, Ліхенологія;
- кандидат сільськогосподарських наук, доцент Лановенко О.Г. – Основи сільського господарства, Генетика з основами селекції;
- кандидат педагогічних наук, доцент Корольова І.І. – Психологія;
- доктор педагогічних наук, професор Яцула Т.В. – Педагогіка;
- кандидат педагогічних наук, доцент Карташова І.І. – Методика навчання біології;
- старший викладач Жукова Л.Р. – Безпека життєдіяльності, Основи охорони праці;
- доктор біологічних наук, професор Мойсеєнко І.І. – Ботаніка, Дендрологія, Флористика та гербарна справа;
- кандидат біологічних наук, доцент Семенюк С.К. – Зоологія, Екологія тварин, Іхтіологія;
- кандидат біологічних наук, доцент Спринь О.Б. – Анатомія людини, Вікова фізіологія і валеологія, Фізіологія ВНД;
- кандидат біологічних наук, доцент Гасюк О.М. – Фізіологія людини і тварин, Нейроімунологія, Клітинні основи кровотворення;
- кандидат біологічних наук, доцент кафедри Загороднюк Н.В. – Фізіологія рослин;
- доктор біологічних наук, професор Бойко М.Ф. – Основи наукових досліджень, Бріологія;
- кандидат біологічних наук, доцент Кундельчук О.П. – Теорія еволюції;
- кандидат економічних наук, доцент Ковальов В.В. – Економіка;
- кандидат соціологічних наук, доцент Коробов В.К. – Соціологія;
- старший викладач Алябов Ю.В. – Основи конституційного права;
- кандидат психологічних наук, доцент Запорожець О.П. – Біологія індивідуального розвитку;
- кандидат біологічних наук, доцент кафедри Головченко І.В. – Імунопатологія;

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

- кандидат медичних наук, доцент Гайдай М.І. – Основи патології, Екологія людини.

Науково-методична робота випускової кафедри передбачає виконання таких завдань:

- підготовка науково-педагогічних працівників через навчання в аспірантурі;
- організація та участь у міжнародних, всеукраїнських конференціях та семінарах;
- організація та проведення науково-дослідної роботи студентів, в тому числі студентських конференцій у межах факультету;
- підготовка наукових публікацій;
- участь у конкурсах та грантах;
- аналіз теоретичних досліджень та практичного досвіду з проблем методики навчання і виховання студентів;
- розробка методичних матеріалів з проблем організації навчально-виховного процесу у школі;
- підвищення педагогічної майстерності викладачів;
- узагальнення та популяризація кращого досвіду навчально-методичної та виховної роботи.

Викладачі випускової кафедри постійно підвищують свій професійний та науково-методичний рівень, за рахунок стажування у ЗВО України та інших держав. На кафедрі біології людини та імунології складений та затверджений в установленому порядку Графік підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Станом на 16.04.2018 року графік стажування виконується у повному обсязі.

Висновок: експертна комісія засвідчує відповідність науково-педагогічної підготовки викладачів (вища освіта, наукова спеціальність, науковий ступінь, вчене звання) переліку дисциплін, що вони викладають. Комісія також вважає, що кадрове забезпечення підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* ступеню вищої освіти «бакалавр» в Херсонському державному університеті показала відповідність кадрового забезпечення державним вимогам до акредитації за всіма циклами підготовки навчального плану.

6. Науково-дослідна робота

Наукова та науково-технічна діяльність Херсонського державного університету здійснюється відповідно до законодавчих актів України про освіту та наукову діяльність і спрямована на розв'язання найбільш актуальних завдань, пов'язаних із забезпеченням інтеграції освітнього процесу, науки та виробництва, органічної єдності змісту освіти й програм наукової діяльності, гуманізацію та гуманітаризацію освіти і науки.

Випускова кафедра біології людини та імунології активно проводить науково-дослідницьку роботу. Викладачі кафедри працюють над розробкою ініціативних тем, які виконуються в межах робочого часу викладачів. Такі роботи мають комплексний характер, а спектр тем, в рамках яких проводять дослідження викладачі кафедри, достатньо широкий. Серед них фундаментальні та прикладні роботи.

1. «Вплив деяких вазоактивних речовин на центральні та периферичні лімфоїдні органи білих мишей» (державний реєстраційний номер 0117U001764; керівник к.б.н., доц. О.М.Гасюк).
2. «Цитоекологічний моніторинг дії чинників довкілля методом біотестування» (державний реєстраційний номер 0117U004705; керівник д.пед.н., проф. М.М.Сидорович).

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

3. «Дослідження механізмів плейотропного впливу рекомбінантного інтерферону альфа на організм» (державний реєстраційний номер 0117U005021; керівник к.б.н. С.П.Бесчасний).
4. «Психофізіологічні властивості людей із сенсорною деривацією» (державний реєстраційний номер 0117U003287; керівник к.б.н., доц. О.Б.Спринь).
5. «Спрямованість генетико-демографічних процесів в умовах депопуляції півдня України» (державний реєстраційний номер № 0112U004273; керівник к.с-х.н., доц. Лановенко О.Г). Тема завершена у 2015 році.
6. «Цитоекологічні дослідження в модельних системах» (державний реєстраційний номер № 0111U007782; керівник д.п.н., проф. Сидорович М.М.). Тема завершена у 2014 році.
7. «Дія гетероциклічних сполук на систему імунітету та морфологію внутрішніх органів лабораторних мишей» (державний реєстраційний номер № 0111U007783; керівник к.б.н., доц. Гасюк О.М.). Тема завершена у 2014 році.
8. «Дослідження впливу сенсоневральної туговухості на імунну та ендокринну систему дітей» (державний реєстраційний номер № 0111U007782; керівник к.б.н., доц. Гасюк О.М.). Тема завершена у 2014 році.

Всі теми зареєстровані в УкрІНТЕІ, який працює в напрямі просування інноваційних розробок на українському та міжнародному технологічному ринку за допомогою наявних механізмів та інструментів. Реєстрація НДР дозволяє довести інформацію щодо виконання різнопланових наукових досліджень у ХДУ до широкого загалу наукового співтовариства, промислових підприємств та потенційних інвесторів.

Робота над темами здійснюється на базі науково-дослідних лабораторій, які створено на кафедрі біології людини та імунології.

З 2000-го року працює лабораторія активних форм навчання біології та екології (керівник лабораторії - професор, доктор педагогічних наук, кандидат біологічних наук Сидорович М.М.).

У 2006 році відкрито лабораторію фізіології кровообігу (керівник лабораторії - доцент, кандидат біологічних наук Гасюк О.М.).

2013-го року було відкрито міжкафедральну лабораторію молекулярної біології (керівник лабораторії - кандидат біологічних наук Бесчасний С.П.).

Результатом науково-дослідницької роботи кафедри біології людини та імунології є публікації співробітників кафедри. Зокрема, професор Зав'ялов В.П., доценти Гасюк О.М., Шкуропат А.В., Головченко І.В., Гайдай М.І., старший викладач Бесчасний С.П. мають вагомий доробок у вигляді публікацій у наукових журналах, які індексуються у міжнародних наукометричних базах, зокрема Scopus (11 статей за 5 останніх років). Необхідно відзначити, що наукові журнали, де публікуються співробітники кафедри мають високі показники імпаکت-фактора (наприклад, International Immunopharmacology - 5-Year Impact Factor: 3.067; Molecular Immunology Impact Factor: 3.236; Фізіологічний журнал - Impact Factor: 0,06 тощо). Також викладачі кафедри мають публікації у виданнях, що індексуються у Thomson Scientific Master Journal List (список ISI) та Index Copernicus.

Загалом, науково-метричні показники співробітників кафедри є такими:

Гасюк Олена Миколаївна - завідувач кафедри, наукова база Google Scholar	
доцент, к.б.н.	загальна кількість цитувань – 28; індекс цитування - 3

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

Зав'ялов Володимир Петрович - професор, д.б.н.	Scopus / 1470 / 23 Google Scholar / 2229 / 27
Сидорович Марина Михайлівна - професор, д.п.н.	Google Scholar / 56 / 5
Запорожець Олена Петрівна - доцент, к.псих.н	Google Scholar / 11 / 2
Бесчасний Сергій Павлович - доцент, к.б.н	Scopus / 1 / 1 Google Scholar / 12 / 2
Лановенко Олена Геннадіївна - доцент, к.с-х.н.	Google Scholar / 12 / 2
Шкуропат Анастасія Вікторівна - доцент, к.б.н.	Google Scholar / 8 / 2
Головченко Ігор Валентинович - доцент, к.б.н.	Google Scholar / 1 / 1
Гайдай Микола Іванович - доцент, к.м.н.	Google Scholar / 2 / 1

Середній індекс Гірша кафедри біології людини та імунології за Scopus дорівнює 2,4.

Середній індекс Гірша кафедри біології людини та імунології за Google Scholar дорівнює 4,6.

Співробітники кафедри мають достатню кількість публікацій у наукових фахових виданнях України, що мають ISSN. Зокрема, тільки у 2017 році вийшло 13 таких публікацій, а за останні п'ять років - 36.

Протягом 2014-2017 рр. на кафедрі було захищено 1 кандидатську дисертацію: Бесчасний С.П. «Механізми адаптації до стресу дітей 7-11 років, викликаного вродженою сенсоневральною туговухістю», 03.00.13 – фізіологія людини і тварин (науковий керівник – доцент, кандидат біологічних наук Гасюк О.М.).

Також активною є участь викладачів кафедри у міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях, де апробують результати власних наукових досліджень. Наприклад, це:

- Міжнародний семінар «Awareness Raising and Education on Biosafety and Biosecurity in Ukraine», Київ, Україна, 2014 р.
- Адаптаційні можливості дітей та молоді. X Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 95-річчю утворення кафедри біології і основ здоров'я ПНПУ ім. К.Д. Ушинського. Одеса, 2014, 2015, 2016, 2017 рр.
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Природнична освіта і наука для сталого розвитку України: проблеми і перспективи», м. Глухів, 2014, 2015, 2016 рр.;
- ХІХ-й з'їзд Українського фізіологічного товариства з міжнародною участю, присвячений 90-річчю від дня народження академіка П.Г.Костюка м. Львів, 24-26 травня, 2015 р.
- Academic Readings with international participation "System Organization of Psychophysiological and Vegetative functions (medical and biological aspects)" , dedicated to the 90-th anniversary of professor, doctor of medical sciences, Gittik Leonid and 45-th anniversary of Lesya Ukrainka EENU human and animal physiology department (Lutsk, 2016);
- III International Scientific and Practical Conference "Modern Scientific Achievements and Their Practical Application, Dubai, UAE; 2015, 2016;
- Міжнародної науково-практичної конференції «Molecular microbiology and biotechnology». Одеса, 21-23 липня, 2016, 2017 рр.;

- The 3rd International Symposium “Awareness Raising and Education on Biosafety and Biosecurity in Ukraine”. Київ, 5-7 квітня 2017 р.
- Індивідуальні психофізіологічні особливості людини та професійна діяльність. Всеукраїнська науково-практична конференція: м. Черкаси, 2016, 2017 рр., тощо.

З 2003 кафедра видає власну наукову збірку «Природничий альманах (Серія біологічні науки)», зареєстровану у ДАК України (наказ № 1413 від 24.10.17 року, ISSN 2524-0838). «Природничий альманах» індексується в системі Google Scholar (<https://scholar.google.com.ua/citations?user=uqY5vKsAAAAJ&hl=uk>). Також кафедра, співпрацює з Чорноморським Національним університетом імені Петра Могили у виданні збірника «Український журнал медицини, біології та спорту» (Серія: біологічні науки, Серія: медичні науки). ISSN 2415-3060.

Співробітники кафедри беруть участь у роботі редакційних колегій наукових збірок:

- доцент Гасюк О.М. - Природничий альманах (серія Біологічні науки) та Український журнал медицини, біології та спорту (серія Біологічні науки, Медичні науки);
- професор Зав'ялов В.П. - Природничий альманах. Серія Біологічні науки), Біологія та екологія (Серія: Біологічні науки) та Український журнал медицини, біології та спорту (Серія: Біологічні науки, Медичні науки);
- професор Сидорович М.М. - Природничий альманах (Серія: Біологічні науки), Журнал Sword. Серія: Педагогические науки.

Викладачі кафедри отримують свідоцтва про реєстрацію авторських прав на власні навчально-методичні видання. За звітній період отримано три таких свідоцтва. Також професор Сидорович М.М. отримала патент на корисну модель № 124152 «Спосіб визначення вирівняності (однорідності) ростових якостей насіння цибулі за біометричними показниками проростків» (Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 26.03.2018 р.).

Науковий колектив кафедри підтримує міцні багаторічні зв'язки з багатьма вищими навчальними закладами України, академічними науковими установами, серед яких: Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України; Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України; Інститут проблем виховання НАПН; Чорноморський Національний університет імені Петра Могили, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького; кафедра методики викладання природничо-географічних дисциплін Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова; лабораторія загальної біотехнології університету м. Турку (Фінляндія); університет імені Адама Міцкевича (Польща).

Науково-педагогічні працівники кафедри є членами фахових наукових товариств України.

У співпраці зі школами міста Херсона та області здійснюється апробація активних методів викладання біологічних дисциплін з використанням сучасних інформаційних технологій для формування основних компетентностей в шкільному курсі біології. Також кафедра біології людини та імунології має зв'язки із Херсонським базовим медичним коледжем Херсонської обласної ради, Муніципальним вищим навчальним закладом «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради, Академічним ліцеєм при ХДУ, Херсонським фізико-технічним ліцеєм при ХНТУ, Херсонським політехнічним коледжем ОНПУ.

Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації та стажування

Голова експертної комісії

V.I. Шейко

педагогічних і науково-педагогічних працівників Херсонського державного університету та про прийом на стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників інших вузів I – IV рівнів акредитації щорічно, згідно затвердженого в установленому порядку графіку, науково-педагогічні працівники кафедри біології людини та імунології підвищують свою кваліфікацію.

Науково-педагогічні працівники проходили стажування у вищих навчальних закладах, наукових установах та організаціях за межами Херсона та області на підставі договорів про співпрацю:

- ДВНЗ «Херсонський аграрний університет»;
- Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського;
- Херсонський національний технічний університет;
- Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького;
- Чорноморський державний університет імені Петра Могили (м. Миколаїв).

У ХДУ активно працює Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених. На кафедрі біології людини та імунології функціонує п'ять наукових об'єднань студентів (проблемні групи та наукові гуртки), де у 2017-2018 навчальному році нараховується 48 студентів. Студенти мають змогу працювати у складі п'яти наукових об'єднань, а саме: науково-дослідна група «ФЛТ» (науковий керівник доц. Гасюк О.М.); Цитоекологічні дослідження на модельних системах» (науковий керівник проф. Сидорович М.М.); науково-дослідна група для досліджень в галузі фізіології ВНД (науковий керівник доц. Спринь О.Б.); «Генетичний клуб» (науковий керівник доц. Лановенко О.Г.); «Гістологія та біотехнологія» (науковий керівник доц. Шкуропат А.В.).

Започаткована і активно працює вперше в Україні нова форма позааудиторної підготовки майбутніх біологів та екологів студентська група STEM-освіти «Цитоеколог» (керівник – проф. Сидорович М.М.). Впродовж виконання довготривалих експериментальних досліджень у студентів не тільки формується спектр загальних і предметних компетенцій. Кожний з них створює оригінальний науковий доробок, що має практичну спрямованість.

Результатом наукової роботи є одноосібні та, у співавторстві із науковим керівником, наукові публікації студентів. Так, за 2017 рік вийшло 23 одноосібні публікації студентів, два студенти робили доповіді на Міжнародних конференціях, а четверо – на Всеукраїнських.

З метою широкої апробації наукових досліджень в університеті видається збірник наукових праць «Науковий вісник молодих учених ХДУ». Щорічно видаються збірники статей обдарованої студентської молоді «Магістерські студії», «Студентські наукові студії» та «Науковий вісник молодих учених».

Найкращі наукові роботи студентів кафедри біології людини та імунології направляються для участі у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (галузі біології, педагогічних наук та екології). За звітний період призерами стали троє студентів кафедри:

Студенти кафедри біології людини та імунології приймають участь у Всеукраїнських студентських олімпіадах, де займають призові місця. За звітний період призерами стали троє студентів:

1. Гусевич Т. «Вивчення передового досвіду як засіб підготовки майбутнього вчителя» (науковий керівник доц. Спринь О.Б.) – II місце, 2015 р.;
2. Гусевич Т. «Теорія та методика професійної освіти» (науковий керівник доц. Спринь О.Б.) – II місце, 2016 р.;

3. Чех І. «Авторські школи минулого й сьогодення» (науковий керівник доц. Спринь О.Б.) – III місце, 2015 р.

Дармостук В. за підсумками II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Біологія» (м. Житомир, Житомирський державний університет імені Івана Франка, 26 квітня, 2015 р.) посів III місце;

Стешенко М. за підсумками II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Біологія» (м. Житомир, Житомирський державний університет імені Івана Франка, 16-18 квітня, 2014 р.) посіла III місце;

Максименко О. за підсумками II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Біологія» (м. Мелітополь, Мелітопольський державний університет імені Богдана Хмельницького, 27-28 квітня, 2017 р.) посів VI (призове) місце;

Професори та доценти кафедри є керівниками аспірантури (за старим переліком спеціальностей), керують магістерськими роботами.

Зараз в аспірантурі зі спеціальності 03.00.13 – фізіологія людини і тварин навчається двоє аспірантів:

1. Загайкан Ю.В. - 3 рік навчання, денна форма навчання, бюджетна форма фінансування, тема дисертації «Психофізіологічні властивості дітей із сенсорною депривацією». Наказ № 25-ас від 27.10.2014, науковий керівник доктор біологічних наук, професор Зав'ялов В.П.
2. Самойленко Ю.С. - 2 рік навчання (академічна відпустка), денна форма навчання, бюджетна форма фінансування. Тема дисертації «Вплив деяких вазоактивних речовин на центральні та периферичні лімфоїдні органи білих мишей». Наказ № 29-ас від 26.10.2015, науковий керівник кандидат біологічних наук, доцент Гасюк О.М.

З 2013 року на кафедрі біології людини та імунології відкрито разову аспірантуру зі спеціальності 13.00.02 – методика біології. Зараз на цій спеціальності навчається один аспірант:

1. Кістін (Солона) Ю.О. – 3 рік навчання (академічна відпустка), заочна форма навчання, бюджетна форма фінансування. Тема дисертації «Розвиток дослідницьких умінь студентів біологічних спеціальностей у процесі вивчення цитології». Наказ № 23 – ас від 25.10.2013, науковий керівник доктор педагогічних наук, професор Сидорович М.М.

Висновок: експертна комісія визначила, що науково-дослідна робота професорсько-викладацького складу кафедри біології людини та імунології забезпечує підготовку фахівців за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* відповідно до акредитаційних, освітніх і наукових вимог.

7. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

Херсонський державний університет має сучасну матеріально-технічну базу: 6 учбових корпусів; студентське містечко, що об'єднує 3 гуртожитки на 1547 місць; бібліотеку з 5 читальними залами та 3 абонементами навчальної літератури, фонд якої налічує близько 500 тис. примірників; 2 актові зали; 3 спортивні зали; навчальні майстерні; санаторій-профілакторій; навчально-тренувальний центр з водних видів спорту; агробіостанцію-ботанічний сад; астрономічну обсерваторію; виставковий залу; музей історії університету; юридичну клініку; парк сільськогосподарської техніки; спортивно-оздоровчий табір «Буревісник» на березі Чорного моря.

В університеті діє редакційно-видавничий відділ, що задовольняє потреби викладачів і студентів у друкованих навчально-методичних матеріалах.

З 2009-2010 н.р. Херсонський державний університет надає всім своїм студентам та співробітникам можливість роботи в локальній мережі комп'ютерних кабінетів з особистих ноутбуків, що підключаються до мережі з використанням бездротової технології Wi-Fi, чим забезпечує доступ до серверів дистанційного навчання ХДУ, доступ до глобальної мережі Інтернет, роботу з особистою папкою на файловому сервері комп'ютерних кабінетів, роботу з корпоративною електронною поштою комп'ютерних кабінетів.

В Херсонському державному університеті створена вагома за матеріально-технічною базою бібліотека, яка є освітнім, науковим, інформаційним та культурно-просвітницьким структурним підрозділом університету і забезпечує друкованими творами та іншими інформаційними матеріалами освітній процес вищого навчального закладу, наукові дослідження вчених університету.

Матеріально-технічна база університету включає будівлі, споруди, комунікації, обладнання, транспортні засоби, інвентар та інше майно, яке є державною власністю. Херсонський державний університет здійснює права користування і розпорядження відведеними йому земельними ділянками та переданим на баланс майном згідно з чинним законодавством країни.

Ректорат та адміністрація ЗВО, декани та завідувачі кафедрами приділяють постійну увагу надійному збереженню державного майна. Всі матеріальні цінності знаходяться на відповідальному збереженні матеріально-відповідальних осіб, які є на кожному факультеті університету.

Заняття студентів напряму підготовки 6.040102 Біологія* проходять в навчально-лабораторному корпусі №1, який збудований у 1978 році. Загальна площа – 10510 м². До складу головного навчально-лабораторного корпусу входять: навчально-лабораторний корпус – восьмиповерхова споруда, в якій розміщені 8 факультетів, аудиторний корпус де розміщено адміністративні, господарські служби та факультет фізичного виховання й спорту з прибудованими спортивними залами, роздягальнями та іншими приміщеннями господарського призначення; актова зала, факультет культури і мистецтв, приміщення бібліотеки з читальними залами, актова зала.

Ботанічний сад ХДУ заснований у 1934 році. На його території розводили і вирощували колекційні види рослин. У 1948 році Ботанічний сад було передано педагогічному університетові. На базі саду проходять практику студенти природничих спеціальностей. Навчальна площа – 12540 м². Працівники Ботанічного саду і студенти традиційно доглядають за колекційними видами рослин з метою їхнього збереження.

Для проведення освітнього процесу факультет біології, географії і екології має достатні за площею навчальні аудиторія, приміщення для професорсько-викладацького складу, науково-дослідних лабораторій, навчально-допоміжного персоналу. Навчальні приміщення, що використовуються в процесі підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.040102 Біологія*, відповідають Державним будівельним нормам України ДБН В.2.2.-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», затверджених наказом Державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 27 червня 1996 року № 117, санітарно-гігієнічним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, вимогам нормативних актів з охорони праці.

Кафедра біології людини та імунології розташована у головному корпусі ХДУ за адресою: м.Херсон, вул. 40 років Жовтня (Університетська), 27.

Приміщення кафедри складають 7 лабораторій та спеціалізованих кабінетів загальною площею 273,6 м², а також 4 допоміжні кабінети (113,1 м²), де розташовані викладацькі, лаборантська та кабінет завідувача. До спеціалізованих лабораторій відносяться: навчально-наукова лабораторія молекулярної екології; навчальна лабораторія фізіології людини і тварин; навчальна лабораторія анатомії людини і тварин; навчальна лабораторія вікової фізіології; навчальна лабораторія гістології та цитології; навчально-наукова лабораторія імунології; навчально-наукова лабораторія молекулярної біології.

Усі приміщення устатковані необхідним науковим та навчальним обладнанням, навчальними та лабораторними меблями. В аудиторіях є мультимедійне обладнання.

Висновки: рівень матеріально-технічного та іншого ресурсного забезпечення освітнього процесу відповідає державним вимогам до акредитації за напрямом підготовки 6.040102 Біологія*.

8. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

Головне інформаційне забезпечення підготовки фахівців рівня вищої освіти «бакалавр» напрямку підготовки 6.040102 Біологія* здійснюється науковою бібліотекою як провідною інформаційною структурою університету.

Загальна площа бібліотеки 1618,68 м². На сьогодні бібліотечний фонд становить 507204 примірника.

Забезпеченість освітнього процесу фаховою літературою відповідає ліцензійним вимогам.

Сформовано електронний каталог «eLibrary», що відображає фонд бібліотеки. На сьогодні його обсяг становить 133684 назв документів.

Наукова бібліотека університету має доступ до наукометричної бази Web of Science (<http://login.webofknowledge.com/>).

Отримано тестовий доступ до інформаційних ресурсів компанії EBSCO, що є одним з найбільших у світі постачальників журналів в електронному і друкованому форматі. Є можливість доступу до eBook Academic Collection Trial.

Надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ eKhSUIR:<http://ekhsuir.kspu.edu/>. Основне призначення інституційного електронного репозитарію ХДУ (eKhSUIR) – накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів університетської спільноти, надання відкритого доступу до них, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства. Репозитарій ХДУ зареєстровано в міжнародних реєстрах відкритого доступу OPEN DOAR та ROAR.

Для напрямку підготовки 6.040102 Біологія* наявні: 12820 примірників, з них державною мовою видання – 11184, загальний відсоток державною мовою видання – 87 %.

На факультеті біології, географії і екології випускаються 3 фахові наукові журнали: «Чорноморський ботанічний журнал», «Природничий альманах» та «Вісник ХДУ. Серія: Географічні науки».

Постійно відбувається вдосконалення технічної бази для інформаційного забезпечення діяльності бібліотеки ХДУ, зокрема шляхом придбання комп'ютерної техніки, допоміжних технічних засобів, а також програм тощо.

Голова експертної комісії

 В.І. Шейко

Студенти забезпечені фаховими періодичними виданнями у відповідності до ліцензійних вимог. Читальні зали університету повною мірою забезпечені фаховими періодичними виданнями («Мікробіологічний журнал», «Український ботанічний журнал», «Фізіологічний журнал», «Рідна школа», «Біологія і хімія в рідній школі», «Довкілля та здоров'я», «Природничий альманах», «Чорноморський ботанічний журнал»).

При ХДУ створено редакційно-видавничий відділ Херсонського державного університету. Видавнича діяльність здійснюється відповідно до потреб організації навчально-виховного процесу у ВНЗ. Першочерговими завданнями є підготовка та друк навчально-методичного забезпечення, а також збірок наукових конференцій, тощо.

Будівлі ХДУ пов'язані у єдину інформаційну мережу, яка об'єднує комп'ютери різної конфігурації та призначення. Для підтримки ІКТ-інфраструктури створено відповідні відділи. Університет планомірно купує ліцензійне програмне забезпечення та розробляє власне програмне забезпечення.

20 внутрішніх проєктів, використовує університет. Зокрема, це: Сайт дистанційного навчання «Херсонський віртуальний університет»; Система дистанційного навчання «KSU Online»; Web-сервіс для побудови зворотного зв'язку «KSU Feedback»; Науково-дослідна робота молодих учених: стан, проблеми, перспективи та інші.

Кількість комп'ютерів, що використовується у освітньому процесі, як для проведення навчальних занять, так і для роботи під час виробничих практик на базі ХДУ, під час виконання дипломних робіт студентів всіх рівнів вищої освіти та освітньо-кваліфікаційних рівнів майже 1000. Більше 215 ноутбуків зареєстровані викладачами та студентами - користувачами системи Wi-Fi. Зазначена система дозволяє безкоштовно використовувати програмне та інформаційне забезпечення університетської мережі.

В цілому Херсонський державний університет виконує нормативні вимоги щодо інформаційного забезпечення освітнього процесу.

Висновок: експертна комісія вважає, що фактичні показники інформаційного забезпечення університету щодо підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* відповідає акредитаційним вимогам.

9. Міжнародні зв'язки

Міжнародне співробітництво є стратегічним напрямом діяльності Херсонського державного університету й спрямоване на інтегрування в європейський та світовий простір.

ХДУ має понад 35 діючих угод про співпрацю з ЗВО-партнерами. Основними міжнародними партнерами, з якими ХДУ підтримує робочі зв'язки, є такі зарубіжні установи: Поморська академія (м. Слупськ, Польща); Університет імені Адама Міцкевича (м. Познань, Польща); Академія ім. Яна Длугоша (м. Ченстохова, Польща); Університет Альпен-Адрія (м.Клагенфурт, Австрія); Стокгольмський університет (м. Стокгольм, Швеція); Гродненський державний університет імені Янки Купали (м. Гродно, Республіка Білорусь); Шуменський університет «Єпископа Костянтина Преславського» (Болгарія) та ін.

Викладачі випускової кафедри біології людини та імунології беруть участь у закордонних конференціях та конференціях міжнародного рівня, що проводяться в Україні. Співробітники кафедри мають публікації у закордонних виданнях, що

входять до науко метричних баз та мають індекси цитування: (наприклад, International Immunopharmacology - 5-Year Impact Factor: 3.067; Biochemistry (Moscow) - 5-Year Impact Factor: 1.537; Molecular Immunology Impact Factor: 3.236; Фізіологічний журнал - Impact Factor: 0,06; Turkish Journal of Fisheries and Aquatic Sciences - Impact Factor: 0,35 тощо)

Професор кафедри Завялов В.П. має кілька індивідуальних грантів: «Novel strategic approach to design better vaccines», 2015–2016 pp. European Commission /Research Executive Agency under a Marie Curie International Incoming Fellowship; «Novel strategic approach to design better vaccines» “INNOVAC” - PIFI-GA-2009-235538, 2009-2014 pp. European Commission /Research Executive Agency under a Marie Curie International Incoming Fellowship.

Кафедра має угоду про співробітництво із лабораторією загальної біотехнології Університету м.Турку, Фінляндія. У 2016 році кафедра біології людини та імунології підписала угоду на 2016-2019 роки з Adam Mickiewicz University in Poznań, Faculty of Biology. Угода підписана в межах програми академічної мобільності Erasmus+ Mobility with partner countries programme. За цією угодою у перший рік студентка 3 курсу Височанська М. з 1.10.2017 по 21.02.2018 р. проходила навчання в університет імені Адама Міцкевича м.Познань, Польща.

Висновок: міжнародна діяльність науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітню діяльність з напрямку підготовки 6.040102 Біологія* відповідає ліцензійним вимогам.

10. Якісні характеристики підготовки фахівців

Кафедри університету організують освітній процес з підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* з урахуванням затверджених у ХДУ положень про атестацію здобувачів вищої освіти, організацією самостійної роботи студентів та систему контролю знань, організацію наукових досліджень студентів, концепцій та планів виховної роботи, планування видання навчально-методичних розробок, індивідуальних планів роботи викладачів.

Для визначення рівня якості підготовки фахівців напряму підготовки 6.040102 Біологія* рівня вищої освіти «бакалавр» у Херсонському державному університеті експертами проаналізовано наступні дані: результати заліково-екзаменаційної сесії, результати виконання комплексних контрольних робіт для визначення залишкових знань студентів, звіти про виробничу практику, матеріали атестації здобувачів вищої освіти.

Підсумковий контроль навчальних дисциплін організовано відповідно до навчального плану напряму підготовки 6.040102 Біологія*.

Матеріали до ККР підготовлені належним чином та відповідають освітньо-професійній програмі.

Результати останньої переакредитаційної сесії засвідчили належний рівень успішності та якості знань студентів як денної так і заочної форм навчання.

Середній показник якості знань склав 58,5 % на денній формі навчання та 55,7 % на заочній формі навчання, що відповідає акредитаційним вимогам.

З метою визначення залишкових знань студентів, випусковою кафедрою, за погодженням з експертною комісією, проведено комплексні контрольні роботи з дисциплін навчального плану напрямку підготовки 6.040102 Біологія* (з дисциплін «Ботаніка» та «Фізіологія людини і тварин»).

Голова експертної комісії

 В.І. Шейко

Показники абсолютної успішності виконання ККР студентами напряму підготовки 6.040102 Біологія* при акредитаційній експертизі для дисциплін з циклу природничо-наукової (фундаментальної) та спеціальної (фахової) підготовки показник успішності становить 100%, показник якості знань 61,7 %, середній бал 3,8. Відхилення від самоаналізу склало +4,1% за показником якості, 0% за абсолютною успішністю та 0 за середнім балом.

Експертна комісія провела вибіркового аналіз виконання студентами курсових робіт і встановила, що успішність захистів складає 100 %, а якість знань 69,5 % на денній формі навчання та успішність 100 % і якість знань 67,7 % на заочній формі навчання. Всі роботи мають сучасний характер, достатній обсяг теоретичних та експериментальних досліджень.

У процесі експертизи була проведена перевірка якості проходження практик. Під час проходження практик студентами оформляється необхідна документація, яка повною мірою відображає головні положення програм практик; студенти добре підготовлені до професійної діяльності, мають ґрунтовні знання та практичні вміння; оформлення звітної документації відповідає нормативним вимогам щодо подібного типу робіт.

Експертами була проведена вибіркова перевірка звітів з виробничої практики бакалаврів напряму підготовки 6.040102 Біологія*. Її результати засвідчили успішність 100 % та якість знань 75,5 % на денній формі навчання та успішність 100% та якість знань 68,2 % на заочній формі навчання.

Експертна комісія провела вибіркового аналіз виконання студентами дипломних робіт і встановила, що успішність захистів складає 100 %, а якість знань 82,4 % на денній формі навчання та успішність 100 % і якість знань 92 % на заочній формі навчання. Всі роботи мають сучасний характер, достатній обсяг власних експериментальних досліджень, грамотну статистичну обробку результатів та їх фаховий аналіз. Дипломні роботи відображають оригінальні дослідження з наукових напрямів кафедр факультету біології, географії і екології.

Висновки: за результатами проведеної перевірки проходження виробничої практики та підготовки дипломних робіт здобувачів вищої освіти, комісія встановила, що: зміст і проведення практик повною мірою відповідають вимогам, є актуальними, дипломні роботи виконуються у відповідності до встановлених вимог. Експертна комісія встановила, що якість виконання ККР, результатів сесії та атестації відповідають встановленим вимогам.

11. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ ПОПЕРЕДНЬОЇ ЕКСПЕРТИЗИ АКРЕДИТАЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ЇХ УСУНЕННЯ

Зауваження	Заходи щодо усунення зауважень #
Проводити роботу по підвищенню науково-методичного рівня викладачів та студентів шляхом проходження стажування на базі провідних університетів та науково-дослідних інститутів НАН України та зарубіжжя.	За період з 2013 по 2017 рік викладачами кафедри біології людини та імунології кафедри ботаніки було проведено стажування на базі наступних наукових та освітніх установ: проф. Зав'ялов В.П. - Університет міста Турку (Фінляндія) (2013 р.), доц. Спринь О.Б. - ДЗ Луганський національний університет імені Тараса Шевченка (2013 р.), доц. Гайдай М.І. - Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського (2013 р.), доц. Лановенко О.Г., доц. Павлова Н.Р. -

Голова експертної комісії

 В.І. Шейко

Зауваження	Заходи щодо усунення зауважень [#]
	<p>Херсонський державний аграрний університет (2014 р.), доц. Запорожець О.П. - Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського (2014 р.), доц. Семенюк С.К. - Регіональна південно-дніпровська філія ДЗ «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління» (2014 р.), проф. Мойсієнко І.І. - Академія Поморська в Слупську (Польща) (2014 р.), доц. Гасюк О.М., ст. викл. Бєсчасний С.П., доц. Шкуропат А.В. та доц. Головченко І.В. - Чорноморський державний університет імені Петра Могили (2015 р.), доц. Карташова І.І., доц. Мельник Р.П. - Інститут післядипломної освіти та дорадництва ДНВЗ «Херсонський державний аграрний університет» (2015 р.), проф. Сидорович М.М., доц. Загороднюк Н.В. - Херсонський державний аграрний університет (2015 р.), проф. Ходосовцев О.Є. - Херсонський державний аграрний університет (2018 р.).</p> <p>Аспірант кафедри біології людини та імунології Самойленко Ю. пройшла стажування на базі Діагностичної лабораторії ННЦ «Інституту біології» КНУ імені Тараса Шевченка з освоєння методів культивування та кріоконсервації клітин (2014 р.).</p> <p>Студент кафедри біології людини та імунології Найдьонов пройшов стажування на базі Діагностичної лабораторії ННЦ «Інституту біології» КНУ імені Тараса Шевченка з освоєння методів культивування та кріоконсервації клітин (2014 р.).</p> <p>Студенти Височанська М. та Раківський В. брали участь в роботі Літньої школи для студентів та молодих вчених з біохімії та біотехнології в Івано-Франківському національному університеті імені Василя Стефаника (2016 р.)</p>
<p>Розширювати участь в організації та проведенні спільних проєктів з науково-технічної співпраці з провідними ВНЗ України та зарубіжжя.</p>	<p>Професори Бойко М.Ф., Мойсієнко І.І., Сидорович М.М. є членами редакційних колегій друкованих та електронних видань: Staciana, Journal of Ecology and Protection of the Coastline, World Science, Sword.</p> <p>Кафедра ботаніки бере участь у міжнародному гранті - Грант № 2012-6503-97512-100 «How the East was won: Towards an environmental history of the Eurasian steppe» (2013-2016) сума гранту 532000 грн.;</p> <p>Професор Мойсієнко І.І. є провідним виконавцем міжнародних грантів: Польського національного центру наукових досліджень № 2013/09/N/NZ8/03234: «Оцінка ступеня ізоляції популяцій вибраних видів степових рослин виступаючих на курганах та інших залишках понтичних степів (південь України) та окреслення впливу величини та ступеня ізоляції залишків степу на їх флористичне багатство» (2014-</p>

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

Зауваження	Заходи щодо усунення зауважень [#]
	<p>2018) сума гранту 20000 грн.</p> <p>Професор кафедри біології людини та імунології Зав'ялов В.П. має кілька індивідуальних грантів: «Novel strategic approach to design better vaccines», 2015 – 2016 pp. European Comission /Research Executive Agency under a Marie Curie International Incoming Fellowship; «Novel strategic approach to design better vaccines” “INNOVAC” - PIIF-GA-2009-235538, 2009 -2014 pp. European Comission /Research Executive Agency under a Marie Curie International Incoming Fellowship (сума гранту 450000 грн.).</p> <p>Кафедра біології людини та імунології має постійну угоду про співробітництво із лабораторією загальної біотехнології Університету м.Турку, Фінляндія. У 2016 році кафедра біології людини та імунології підписала угоду на 2016-2019 роки з Adam Mickiewicz University in Poznań, Faculty of Biology. Угода підписана в межах програми академічної мобільності Erasmus+ Mobility with partner countries programme.</p>
<p>Проводити роботу по поліпшенню кадрового забезпечення напряму 6.040102 Біологія* – підготовку кандидатів біологічних наук (різних спеціальностей) з числа викладачів та співробітників ХДУ.</p>	<p>Для поліпшення кадрового складу на кафедрі біології людини і тварин відбулися наступні захисти дисертаційних досліджень:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Головченко І.В. захистив кандидатську дисертацію зі спеціальності 03.00.13 Фізіологія людини і тварин та отримав вчений ступінь кандидата біологічних наук. Диплом ДК №014526 від 31.05.2013 р. Науковий керівник: доцент, кандидат медичних наук Гайдай М.І. 2. Бесчасний С.П. захистив кандидатську дисертацію зі спеціальності 03.00.13 Фізіологія людини і тварин та отримав вчений ступінь кандидата біологічних наук. Диплом ДК №023492 від 23.09.14 р. Науковий керівник: доцент, кандидат біологічних наук Гасюк О.І. <p>Зараз кафедра на 100% укомплектована кандидатами та докторами наук. Але продовжується робота з підготовки аспірантів зі спеціальності 03.00.13 фізіологія людини і тварин (2 аспіранти) та 13.00.02 – методика біології (1 аспірант).</p> <p>На кафедрі ботаніки також навчаються аспіранти з наступних спеціальностей: 091 Біологія (3 аспіранти); 03.00.16 Екологія (2 аспіранти); 03.00.05 Ботаніка (2 аспіранти).</p>
<p>Посилити професорсько-викладацький склад докторами наук, професорами, з метою забезпечення підготовки фахівців зі спеціальності 8.04010201. Біологія*.</p>	<p>Для вирішення поставленого завдання: доктор педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (біологія) Сидорович М.М. отримала атестат професора кафедри фізіології людини і тварин (12ПР №008478 від 25 січня 2013 р.); доктор біологічних наук зі спеціальності 03.00.05 – ботаніка Мойсієнко І.І. отримав атестат професора</p>

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

Зауваження	Заходи щодо усунення зауважень [#]
	<p>кафедри ботаніки (12ПР №009462 від 03.04.2014 р.)</p> <p>Зараз для підготовки магістрів задіяні чотири доктори наук. Загалом на кафедрі біології та імунології та кафедрі ботаніки працює п'ять докторів наук, професорів, що повністю забезпечує якісну підготовку магістрів спеціальностей 091 Біологія, 014 Середня освіта (Біологія).</p>
<p>Посилити роботу по створенню навчально-методичного забезпечення організації самостійної роботи студентів з використанням сучасних комп'ютерних технологій.</p>	<p>У ХДУ навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і становить 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення дисципліни.</p> <p>Викладачі кафедри біології людини та імунології та кафедри ботаніки використовують наступні види самостійної роботи: самостійна робота пов'язана з вивченням навчальних дисциплін; з виконанням індивідуальних завдань; з виконанням науково-дослідних завдань.</p> <p>Самостійна робота забезпечена навчально-методичними засобами: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, навчально-лабораторним обладнанням, комп'ютерною технікою тощо.</p> <p>Самостійна робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка організації самостійної роботи студентів.</p>
<p>Клопотатися перед адміністрацією університету про пошуки шляхів оптимізації матеріально-технічної бази кафедр ботаніки та фізіології людини і тварин з метою більш якісної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "Бакалавр" напряму підготовки 6.040102 Біологія*, освітньо-кваліфікаційного рівня "Спеціаліст" спеціальності 7.04010201. Біологія* та освітньо-кваліфікаційного рівня "Магістр" спеціальності 8.04010201. Біологія*.</p>	<p>Для більш якісної підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* та поліпшення матеріально-технічних умов виконання навчального плану, адміністрацією університету у 2013 році було придбано обладнання для навчально-наукових лабораторій, а саме: мікроскопи XS-3320 MICROmed, стереоскопічні мікроскопи, камери для мікрофотозйомки, 2 лабораторні холодильні шафи, бокс 2-го класу біологічної безпеки серії «ББП02-БД» та бокс для роботи з ДНК, ваги лабораторні, набір автоматичних дозаторів (змінного об'єму), камера для горизонтального електрофорезу, ампліфікатор «Терцик-2» для проведення ПЛР-реакції, мікроцентрифуга, вортекс, спектрофотометр, дистильатор, імуноферментний аналізатор, цифрова лабораторія з датчиками та АЦП, стерилізатори та лабораторні сухоповітряні термостати, лабораторний посуд і відповідні реактиви. У 2017 році було придбане нове обладнання для навчально-наукових лабораторій, а саме: бокс 2-го класу біологічної безпеки серії «ББП02-БД», 2 термостати сухоповітряні СТ-150 С, холодильна шафа Inter-1000MHT Ш-0.945M, морозильна камера лабораторна, zln-t 125 comf, Pol-eko aparatura, ГГМ лабораторія – комплекс апаратних і програмних засобів автоматизації</p>

Голова експертної комісії

 В.І. Шейко

Зауваження	Заходи щодо усунення зауважень #
	<p>вимірювань; спектрофотометр ULAB 102; імуноферментний аналізатор ImmunoChem-2100. Також придбано реактиви для проведення ПЛР-аналізу.</p> <p>Лабораторії та навчальні аудиторії обладнано новими комплектами меблів.</p> <p>Викладачі проводять лекційні заняття із використанням нового мультимедійного обладнання (5 комплектів).</p>

На підставі рішення Вченої ради Херсонського державного університету «Про зміну назви кафедри фізіології людини і тварин» (протокол № 9 від 22 квітня 2013 р.), з 29.04.2013 року змінено назву кафедри фізіології людини і тварин на «кафедра біології людини та імунології». Згідно наказу ХДУ від 30.10.2017 № 718-Д випусковою кафедрою є кафедра біології людини та імунології.

12. Загальні висновки та пропозиції

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Херсонського державного університету з напрямку підготовки 6.040102 Біологія* і перевірки результатів освітньої діяльності безпосередньо у закладі вищої освіти експертна комісія дійшла висновків, що всі необхідні документи, кадровий потенціал, матеріально-технічна база, навчально-методичне й інформаційне забезпечення, стан якості підготовки фахівців відповідають акредитаційним вимогам. Перевірка результатів діяльності безпосередньо на факультеті дала підстави експертній комісії зробити такі узагальнення:

1. Освітньо-професійна програма, навчальний план підготовки бакалаврів, а також якість підготовки фахівців напрямку підготовки 6.040102. Біологія* відповідають і вимогам, ураховують особливості і потреби суб'єктів господарювання регіону.
2. Кадровий склад кафедри біології людини та імунології ХДУ, а також інших кафедр університету, які забезпечують підготовку бакалаврів напрямку підготовки 6.040102 Біологія* відповідає критеріям і якості та вимогам МОН України, і сприяє дотриманню державних гарантів якості освіти.
3. Навчально-методичне й інформаційне забезпечення підготовки бакалаврів напрямку підготовки 6.040102. Біологія* відповідають чинним критеріям Державних вимог до акредитації навчального закладу з підготовки бакалаврів.
4. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу, навчально-наукова база кафедри, факультету та університету відповідають Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та державним вимогам до акредитації.
5. Якість підготовки бакалаврів напрямку підготовки 6.040102. Біологія* відповідає чинним критеріям і вимогам до акредитації напрямку підготовки бакалаврів. У ХДУ розроблена внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності.

Порівняльна таблиця відповідності освітньої діяльності ХДУ з підготовки фахівців напрямку підготовки 6.040102. Біологія* відповідає встановленим критеріям МОН України, щодо здійснення освітньої діяльності з підготовки фахівців.

При перевірці результатів діяльності на місці експертна комісія висловила пропозиції рекомендаційного характеру, що не впливають на позитивне рішення про акредитацію, але дозволяють поліпшити якість підготовки здобувачів вищої освіти, зокрема:

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

- підвищити наукову активність викладачів, які беруть участь у підготовці фахівців за напрямом підготовки 6.040102. Біологія* щодо публікації матеріалів власних досліджень у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз, зокрема Index Copernicus, Scopus, Web of Science тощо;

- активізувати участь викладачів і студентів у конкурсах наукових проєктів;

- проводити роботу з підвищення науково-методичного рівня викладачів та студентів шляхом проходження стажування на базі провідних університетів і науково-дослідних інститутів НАН України та зарубіжжя, розширити співробітництво викладачів і студентів із закордонними ЗВО щодо академічної мобільності та наукових досліджень.

“18” травня 2018 р.

Голова експертної комісії:

проректор з науково-педагогічної роботи
Сумського державного педагогічного
університету імені А.С.Макаренка,
доктор біологічних наук, професор

 Шейко В.І.

Член експертної комісії:

професор кафедри фізіології людини і
тварин Східноєвропейського
національного університету імені Лесі
Українки, доктор біологічних наук,
доцент, член комісії

 Козачук Н.О.

«Ознайомлений»

В. о. ректора Херсонського
державного університету

Тюхтенко Н.А.

Голова експертної комісії

 В.І. Шейко

**Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення
Херсонського державного університету
Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності
у сфері вищої освіти
за напрямом підготовки 6.040102 Біологія***

№ з/п	Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника*	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	80/80	80/80	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1	Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	+
2.2	Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та/або вчене звання	1 доктор педагогічних наук, професор; 1 кандидат педагогічних наук, доцент; 1 кандидат біологічних наук, доцент	
2.3.	Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
	1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	Кандидат педагогічних наук, доцент	
	2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю			
	3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	28 років 4 місяці	
2.4	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу	50	99	+49

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

	категорію)			
	2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	10	26	+16
	3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
2.5	Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом			
	2) практичної роботи за фахом	10	94,5	+79,5
2.6	Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	10 п. - 1 викл., 9 п. - 1 викл., 8 п. - 1 викл., 7 п. - 3 викл., 6 п. - 5 викл., 5 п. - 5 викл., 4 п. - 8 викл., 3 п. - 9 викл.	
2.7	Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
	1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
	2) з науковим ступенем та вченим званням			
	3) з науковим ступенем або вченим званням	+	Кандидат біологічних наук, доцент	
2.8	Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	
3. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності				
3.1.	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	10,4	+8
3.2	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях	30	30	

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

	(мінімальний відсоток кількості аудиторій)			
3.3	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
	1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
	2) пунктів харчування	+	+	
	3) актового чи концертного залу	+	+	
	4) спортивного залу	+	+	
	5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
	6) медичного пункту	+	+	
3.4.	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	
3.5	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності				
4.1	Наявність опису освітньої програми	+	+	
4.2	Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
4.3	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.4	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.5	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
4.6	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.7	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності				
5.1	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменування	8	+3
5.2	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількох закладами освіти)	+	+	
5.3	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича	+	+	

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

	/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)			
5.4	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	50	50	

“18” травня 2018 р.

Голова експертної комісії:

проректор з науково-педагогічної роботи
Сумського державного педагогічного
університету імені А.С.Макаренка,
доктор біологічних наук, професор

Шейко В.І.

Член експертної комісії:

професор кафедри фізіології людини і
тварин Східноєвропейського
національного університету імені Лесі
Українки, доктор біологічних наук,
доцент, член комісії

Козачук Н.О.

«Ознайомлений»

В. о. ректора Херсонського
державного університету

Тюхтенко Н.А.

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

**Якісні характеристики підготовки
фахівців рівня вищої освіти бакалавр
за напрямом підготовки
6.040102 Біологія***

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника**	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти	100	100	0
1.1	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	0
1.2	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	0
1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально- методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	0
2	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
	2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	68,8	+18,8
2.2	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
	2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	60,7	+10,7
2.3	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
	2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

	2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	62,5	+12,5
3	Організація наукової роботи			
3.1	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	
3.2	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

“18” травня 2018 р.

Голова експертної комісії:

проректор з науково-педагогічної роботи
Сумського державного педагогічного
університету імені А.С.Макаренка,
доктор біологічних наук, професор

Шейко В.І.

Член експертної комісії:

професор кафедри фізіології людини і
тварин Східноєвропейського
національного університету імені Лесі
Українки, доктор біологічних наук,
доцент, член комісії

Козачук Н.О.

«Ознайомлений»

В. о. ректора Херсонського
державного університету

Тюхтенко Н.А.

Голова експертної комісії

В.І. Шейко

**Результати перевірки ККР, зримані при проведенні акредитаційної експертизи студентів
напряму підготовки 6.040102 Біологія* Херсонського державного університету**

№ з/п	Дисципліна	Курс	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки								Самоаналіз			Експертна перевірка		
					К-ть	%	5		4		3		2		Успішність	Якість знань	Середній бал	Успішність	Якість знань	Середній бал
							К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Цикл природничо-наукової (фундаментальної) підготовки																				
1	Ботаніка	3	311	30	28**	100	4	14,3	13	46,4	11	39,3	-	-	100	59,3	3,8	100	60,7	3,8
Цикл спеціальної (фахової) підготовки																				
1	Фізіологія людини і тварин	4	411	35	32***	100	6	18,8	14	43,7	12	37,5	-	-	100	56,3	3,8	100	62,5	3,8
Усього					60	100	10	16,7	27	45,0	23	38,3	-	-	100	57,6	3,8	100	61,7	3,8

* Герман Ірина В'ячеславівна – повторний курс навчання наказ №56-С від 31.01.18 р.

* Кафідов Георгій Андрійович – відрахований за власним бажанням наказ № 490 С від 10.10.2017 р.

**Кирницька Галина Миколаївна повторний курс навчання наказ № 61-С від 05.02.18 р.

**Чайка Олена Олександрівна – академічна відпустка наказ № 536-С від 28.12.17. р.

***Анатольев Віталій Валерійович повторний курс навчання наказ № 5-С від 12.01.18 р.

***Добрянська Каріна Євгеніївна повторний курс навчання наказ № 5-С від 12.01.18 р.

***Єфименко Анастасія Вікторівна академічна відпустка наказ № 523-С від 08.11.17 р.

Голова експертної комісії:

проректор з науково-педагогічної роботи Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, доктор біологічних наук, професор

В.І. Шейко

Член експертної комісії:

професор кафедри фізіології людини і тварин Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, доктор біологічних наук, доцент

Н.О. Козачук

З експертними висновками ознайомлений:

В.о. ректора Херсонського державного університету

 професор Н.А.Тюхтенко

ПОГОДЖЕНО

Голова експертної комісії

 професор В.І.Шейко

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. ректора Херсонського
державного університету

 професор Н.А.Тюхтенко

Графік

Проведення комплексних контрольних робіт згідно рішенням експертної комісії студентами напряму підготовки 6.040102 Біологія* факультету біології, географії і екології Херсонського державного університету

№ п/п	Спеціальність	Дисципліна	Група	Дата	Час	Ауд.	Викладач	Експерт
1	6.040102 Біологія*	Ботаніка	311	17.05.2018	08.30	721	Доцент Мельник Р.П.	Доцент Козачук Н.О.
2		Фізіологія людини і тварин	411	17.05.2018	08.30	711	Доцент Бесчасний С.П.	Професор Шейко В.І.

Член експертної комісії:

професор кафедри фізіології людини і тварин Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, доктор біологічних наук, доцент

 Н.О. Козачук

Декан факультету біології, географії і екології, доктор географічних наук, доцент

 І.О. Пилипенко